

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2To/42/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8519010200
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivo Maruščák
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8519010200.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Iva Maruščáka a sudcov JUDr. Moniky Halkociovej a JUDr. Mariána Sninského, na verejnom zasadnutí konanom dňa 22.08.2023, v trestnej veci obžalovaného A. B., pre prečin zatajania veci podľa § 236 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 1T/75/2019 zo dňa 08.03.2021, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e/, ods. 3 Tr. poriadku z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o treste.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. poriadku

Obžalovanému A. B. C. D. E. F. C. G. H. I. F., nar. XX.XX.XXXX v J. K.,
trvale bytom B. L.
M., M. XXX,
H. J. K.,

u k l a d á :

Podľa § 236 ods. 2 Tr. zákona, § 56 ods. 1 Tr. zákona, peňažný trest 1 300,- (tisícristo) eur.

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, ustanovuje náhradný trest odňatia slobody na 3 (tri) mesiace.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom uznal okresný súd obžalovaného A. B. vinným z prečinu zatajania veci podľa § 236 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona, na tom skutkovom základe, že

- dňa 04.09.2018 v presne nezistenom čase medzi 13:00 hod. až 14:00 hod. si prisvojil nákladný príves výrobnéj značky VEZEKO VARIO F 35.8, typ BB2/V3500/, tabuľka s evidenčným číslom I. XXXXX, VIN: D., šedej farby, rok výroby 2011, ktorého vlastníkom bola v čase spáchania skutku spoločnosť N. O., C., IČO: 31357814, Drieňová 34, 821 02 Bratislava, a držiteľom spoločnosť STAVIER s.r.o., IČO: XXXXXXXX, N. XX, I. L. D., a to takým spôsobom, že po tom, čo sa uvedený nákladný príves na ceste I/68 v Starej Ľubovni nezisteným spôsobom odpojil od motorového vozidla zn. Renault MIDLUM 190.08 Extra light P4x2, tabuľka s evidenčným číslom I. XXXXX, a ostal stáť na vozovke, prišiel k predmetnému nákladnému prívesu, ktorý sa nachádzal v ľavom jazdnom pruhu cesty I/68 na úseku cesty medzi križovatkou ulíc M. - B. I. J. K. a odbočkou k autobusovej stanici na ul. D. v J. K., a tento si za pomoci lana

pripevnil za svoje nákladné motorové vozidlo zn. MAN 12.180, tabuľka s evidenčným číslom J. XXXXX a odtiahol ho do oploteného areálu bývalého závodu O., ktorý sa nachádza na ulici D. v J. K., kde mal v tom čase prenajaté priestory, a kde ho ponechal vo svojej dispozícii, pričom túto skutočnosť nikomu neoznámil, čím poškodenej spoločnosti J., J. spôsobil škodu vo výške 3.127,- eur,

za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere desať mesiacov, pričom s odkazom na § 49 ods. 1 písm. b/ Tr. zákona súd obžalovanému výkon uloženého trestu odňatia slobody podmienene odložil so skúšobnou dobou v trvaní osemnásť mesiacov.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu, ktoré dodatočne podaním zo dňa 25.10.2022 odôvodnil. Obžalovaný má za to, že súd prvého stupňa nedostatočne zistil skutkový stav, ten nesprávne právne vyhodnotil, nevykonal dôkazy navrhované žalobcom a vec nesprávne právne posúdil. Poukázal na to, že aj keď z vykonaného dokazovania je nepochybné, že obžalovaný odtiahol príves z verejne dostupnej miestnej komunikácie na iné miesto, nejde tu o trestný čin zatajenia veci, a to pre absenciu subjektívnej stránky. Obžalovaný sa preto necíti byť vinný. Zdôraznil, že nebol preukázaný úmysel prisvojiť si cudziu vec, ani ju zatajiť, ale úmysel bol pomôcť sprejzdniť dopravu a urobiť tak dobrý skutok. Obžalovaný vykonal opatrenia, aby bol nákladný príves ochránený pred krádežou či poškodením a aby miesto zloženia v priemyselnom areáli bolo viditeľné z ulice. Taktiež namietal, že si nebol vedomý povinnosti oznámiť skutočnosť o odtiahnutí prívesu polícii. Podľa obžalovaného príves nespĺňa definíciu „nájdenej veci“ a absentuje tak objektívna stránka a predmet trestného činu. Obžalovaný zdôraznil, že svedok J. J. našiel príves sám, spoznal ho z cesty podľa charakteristickej priehlbiny. Zohľadňujúc právnu kvalifikáciu skutku, obžalovaný poukázal na to, že § 236 Tr. zákona vyžaduje, aby si páchatel prisvojil vec, ktorá sa do jeho moci dostala nálezom alebo inak bez privolenia oprávnenej osoby, pričom s odkazom na rozhodnutie R 2906/1927 sa za predmet nálezu považuje vec stratená, vlastníkovi na neznámom mieste alebo neprístupnom a dokiaľ tento pomer k veci nenastane a dotknutá osoba ju môže kedykoľvek získať, je vec v jeho držbe a držba pominie až potom, keď sa vec stratí a doterajší držiteľ nemá nádej, že ju opäť nájde. Vo vzťahu k časti skutkovej vety „bez privolenia oprávnenej osoby si prisvojil cudziu vec“ obžalovaný poukazuje na to, že tento termín sa vykladá tak, že sa vec dostala do dispozície páchatel'a bez jeho aktívneho konania. V tomto prípade však obžalovaný konal aktívne, príves z cesty odtiahol a previezol do chráneného areálu. Aktívne konanie tak bolo nevyhnutné. Navyše, v prípade nálezu je nálezca povinný oznámiť tento nález polícii s odkazom na § 135 ods. 1 OZ a má následne nárok na nálezné. V zmysle uvedeného tak obžalovaný navrhol, aby odvolací súd v zmysle § 321 ods. 1 písm. a/, b/, c/ Tr. poriadku zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, resp. aby obžalovaného spod obžaloby podľa § 285 písm. b/ Tr. poriadku oslobodil.

Krajský súd na základe včas podaného odvolania oprávneným subjektom postupoval v intenciách § 317 ods. 1 Tr. poriadku, podľa ktorého, ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Tr. poriadku, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré rozhodnutiu predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, súd prihliadal len v prípade, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku.

V prvom rade odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku skutkové a právne závery vo vzťahu k zisteniu viny obžalovaného a ku skutkovým okolnostiam spáchaného trestného činu v potrebnom rozsahu a presvedčivo odôvodnil. Odvolací súd sa preto s jeho argumentáciou stotožnil a v podrobnostiach na ňu odkazuje. Zohľadniac skutočnosť, že odvolacie konanie tvorí v spojení s konaním pred súdom prvého stupňa jeden celok, krajský súd nemá dôvod opätovne detailne uvádzať a vymenúvať dôkazy a skutočnosti z nich plynúce, na podklade ktorých súd prvého stupňa rozhodol o vine obžalovaného.

Odvolací súd preto upriamuje pozornosť na odvolacie námietky obžalovaného, zohľadňujúc tie právne relevantné, týkajúce sa podstaty predmetu konania, majúce vplyv na posúdenie zákonnosti a dôvodnosti odsúdenia obžalovaného, určeného druhu trestu a jeho výmery.

Vo vzťahu k námietke obžalovaného o nedostatočne zistenom skutkovom stave, o nevykonaných dôkazoch a nesprávnych právnych záveroch, odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie riadne, náležitým spôsobom. Vykonané dôkazy následne vyhodnotil v súlade so zákonom,

t.j. možno konštatovať, že skutkový stav bol zistený správne, v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie o vine obžalovaného bez zrejmej pochybnosti. Súd pri hodnotení vykonaných dôkazov, vo vzájomných súvislostiach, jednotlivo ako aj v celom ich súhrne postupoval v súlade so zásadami hodnotenia dôkazov, bez narušenia rovnováhy hodnotenia dôkazov, produkovaných v prospech aj v neprospech obžalovaného.

Súd prihliadal na obranu obžalovaného v kontexte všetkých dôkazov, t.j. či argumentácia obžalovaného v rámci obhajoby sa nevymyká pravidlám logiky a či skutočnosti ním tvrdené, sú podložené dôkazmi, korešpondujú vzájomne, či ide o overiteľné tvrdenia, a predovšetkým, či sú spôsobilé spochybniť, či vyvrátiť tvrdenia obžaloby. Aj v prípade, ak súd berie do úvahy skutočnosť, že obžalovaný má v rámci práva na obhajobu právo brániť sa, ako uzná za vhodné, uvádzať všetky skutočnosti, argumenty na svoju obranu, oproti skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu a dôkazom o nich, je nevyhnutné všetky tieto jeho tvrdenia a obranu posudzovať v zmysle zásad trestného konania. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že tvrdenia, ktoré obžalovaný v priebehu konania uviedol, nespochybnili nijako závery súdu po vykonanom dokazovaní.

Predovšetkým, v priebehu konania nebola nijako spochybnená skutočnosť, a nepopieral to ani obžalovaný, že on reálne odtiahol nákladný príves z cesty. Rovnako obžalovaný nevyvrátil tvrdenie, že on následne nekontaktoval kompetentné orgány, teda políciu a neoznámil skutočnosť, že z jeho strany došlo k odtiahnutiu prívesu z vozovky, či o tom, že obžalovaný nevykonal žiadne aktívne kroky smerujúce k nájdeniu majiteľa prívesu.

Tvrdenia obžalovaného neboli spôsobilé vyvrátiť, resp. spochybniť záver, ktorý vyplynul z dokazovania, t.j. že obžalovaný nemal primárny záujem na oznámení odtiahnutia prívesu príslušným orgánom a nahlásení skutočnosti, kde sa odtiahnutý nákladný príves nachádza, či k neodkladnému zisťovaniu majiteľa prívesu. Argumentácia, že obžalovaný nemal vedomosť o tom, že túto skutočnosť mal nahlásiť na políciu, nijako neobstojí a súd má za to, že ide o účelové tvrdenie s úmyslom vyvinúť sa zo vzneseného obvinenia. Oznámenie polícií existenciu nadrozmernej prekážky na vozovke resp. toho, že došlo k odtiahnutiu predmetného prívesu tvoriaceho prekážku na ceste na bezpečné miesto, je logický a predpokladaný postup, ktorý by rozumnej osobe, navyše podnikajúcej v oblasti prepravy a dokonca v oblasti odťahovej služby mal byť prirodzený a logický. Neobstojí ani argument, že bol v čase medzi odtiahnutím prívesu a jeho nájdením majiteľom zaneprázdnený, riešil objednané zákazky a nemal čas telefonovať na políciu, keďže telefonát na políciu s oznámením odtiahnutia, uvedením ŠPZ prívesu a uvedením miesta, kde sa príves nachádza, nemal trvať viac ako pár minút, pričom sám obžalovaný vo výpovedi na hlavnom pojednávaní uviedol, že bol popoludní v ten deň opakovane nakladať a vykladať piesok, či iný materiál a čakal aj dlhší časový úsek na nakládky, t.j. nemožno sa stotožniť s vyhlásením, že nemal žiadnu možnosť telefonovať a oznámiť vec na políciu. Neodkladné nepodniknutie účinných krokov smerujúcich k nájdeniu majiteľa prívesu, neoznámenie odtiahnutia prívesu polícii svedčí úmyslu ponechať si tento príves. Obžalovaný tak konal protiprávne v priamom úmysle prisvojiť si príves, čím došlo k naplneniu subjektívnej stránky skutku.

Vo vzťahu k miestu, kde bol nákladný príves obžalovaným zaparkovaný, odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu, že ten nebol na prvý pohľad na viditeľnom a prehľadnom mieste, ľahko dostupnom jeho majiteľovi, nebol opoznatelný v priamom výhľade. Nemožno prisvedčiť obžalovanému v tom, že odstavil príves na bezpečné a zároveň dostupné miesto viditeľné z cesty, a to len na základe tej skutočnosti, že svedok J. J., sám zbadal a opoznal príves z hlavnej cesty podľa charakteristického poškodenia po tom, čo iba náhodou spozoroval odrazové sklá na vrchnej hrane plachty vozíka v čase, keď jazdil autom po cestách v Starej Ľubovni a tento príves hľadal.

Trestný zákon v ustanovení § 236 ods. 1 definuje, že trestného činu zatajania veci sa dopustí ten, kto si prisvojí cudziu vec malej hodnoty, ktorá sa dostala do jeho moci nálezom, omylom alebo inak bez privolenia oprávnenej osoby. Podľa ods. 2 sa tohto skutku dopustí osoba, ktorá týmto konaním spôsobí väčšiu škodu. Pod prisvojením veci sa, s odkazom na § 130 ods. 4 Tr. zákona rozumie odňatie veci z dispozície vlastníka alebo inej osoby, ktorá ju má oprávnené, bez súhlasu, s úmyslom nakladať s ňou ako s vlastnou vecou.

Predmetný nákladný príves odstavený na ceste možno považovať za nájdenú vec, stratenú majiteľom (po tom, čo došlo k náhodnému odpojení prívesu z jazdnej súpravy), ktorá sa dostala z moci vlastníka,

resp. inej oprávnenej osoby. Obžalovaný, nevyhnutne si vedomý toho, že ide o vec, ktorá mu nepatrí, ju odtiahol v úmysle prisvojiť si ju, pričom tento úmysel je zrejmý z jeho následných krokov, kedy došlo zo strany obžalovaného k odparkovaniu privesu do uzavretého areálu; bez neodkladného nahlásenia tejto skutočnosti polícii, nepodniknúc žiadnu snahu (v relatívne dlhom časovom úseku cca piatich hodín) smerujúcu k zisteniu majiteľa nákladného privesu.

Nie je možné akceptovať argumentáciu obžalovaného, že termín prisvojenie veci sa vykladá tak, že vec sa dostala do dispozície páchatel'a bez aktívneho konania a tak sa to nemôže vzťahovať na obžalovaného, keďže ten konal aktívne a prives z cesty odtiahol. Pojem „bez aktívneho konania“ sa totiž vykladá v zmysle, že nedošlo k aktívnemu „odňatiu“ veci z dispozície oprávnenej osoby, ale do dispozície páchatel'a sa vec dostala nálezom alebo omylom (obdobne rozdiel aktívne konanie - odcudzenie peňaženky z kabelky druhej osoby a zodvihnutie stratenej peňaženky zo zeme - t.j. bez aktívneho konania odňatia peňaženky). V tomto prípade, vzhľadom na skutkové okolnosti išlo bezpochyby o nález stratenej veci, ktorú si obžalovaný prisvojil.

Z uvedeného tak bez pochybností vyplýva, že skutok definovaný v skutkovej vete sa stal, ide o trestný čin zatajenia veci, pričom ten spáchal obžalovaný. Odvolanie obžalovaného do výroku o vine preto nie je dôvodné.

Odvolací súd zároveň tiež preskúmal výrok o treste, ktorým bol obžalovanému uložený trest odňatia slobody vo výmere desať mesiacov s odkladom na skúšobnú dobu osemnástich mesiacov, pričom dospel k záveru, že je potrebné napadnutý rozsudok vo výroku o treste zrušiť a v tejto časti nanovo rozhodnúť.

Primeranosť uloženého trestu je nevyhnutným predpokladom dosiahnutia výchovných účinkov trestu, keďže nevyhnutným predpokladom prevýchovy páchatel'a je akceptovanie trestu ako spravodlivého následku protiprávneho konania, pričom v prípade nespravodlivého trestu k takejto akceptácii nemôže dôjsť. Uznanie spravodlivosti trestu má zároveň tiež pôsobenie výchovné. V záujme individualizácie trestu súd pri určovaní druhu a výmere trestu prihliada na konkrétne okolnosti a spôsob spáchania činu a jeho následok, mieru zavinenia, pohnútku, prítiažujúce a poľahčujúce okolnosti, osobu páchatel'a, pomery páchatel'a (majetkové, osobné, rodinné pomery, zdravotný stav páchatel'a) či možnosť jeho nápravy. Nevyhnutné je celkové posúdenie osobnosti obžalovaného, jeho osobnostného profilu, charakterových vlastností, veku a podobne, ako i individuálne posúdenie pohnútok a dôvodov, ktoré viedli k spáchaniu trestného činu. Trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatel'om tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti, vytvorí podmienky na jeho výchovu tak, aby viedol riadny život. Tak ako pri rozhodovaní o vine, i pri rozhodovaní o treste sa presvedčenie súdu vytvára na základe logického úsudku, na zodpovednom a starostlivom zhodnotení každej z jednotlivých okolností prípadu, rešpektujúc § 34 Tr. zákona a zásady ukladania trestov.

Odvolací súd poukazuje na to, že právoplatným odsúdením stráca odsúdený bezúhonnosť, čo sa môže nepriaznivo prejavovať v jeho občianskom živote. Bezúhonnosť je podmienkou na vykonávanie niektorých činností, povolaní alebo funkcií. Nepriaznivé následky odsúdenia zostávajú aj po tom, čo sa odsúdený po výkone uloženého trestu vracia do spoločnosti, keďže evidencia trestov vo výpise z registra trestov uvádza všetky, aj nezahladené odsúdenia, vrátane údajov o priebehu výkonu uložených trestov, ochranných opatrení a primeraných obmedzení. Predchádzajúce odsúdenie tak môže negatívne ovplyvňovať proces resocializácie.

Odvolací súd tak pri rozhodovaní o treste prihliadol tiež na skutočnosť, že obžalovaný bol v minulosti jedenkrát súdne trestaný. Toto odsúdenie je toho času zahladené, vykonaním peňažného trestu; pri ukladaní trestu sa na neho neprihliada ako na prítiažujúcu skutočnosť, čo však nič nemení na skutočnosti, že obžalovaný sa už v minulosti úmyselným konaním dopustil relevantného trestnoprávneho konania majetkovej povahy. Zároveň z vykonaného dokazovania je zrejmé, že obžalovaný bol v minulosti opakovane priestupkovo riešený, pričom išlo prevažne o priestupky na úseku dopravy. Za obdobie od septembra 2022, kedy došlo k skutku, bol viac než 20x sankcionovaný za početné priestupky (opakované prekročenie rýchlosti, používanie mobilného telefónu bez využitia handsfree, jazda bez platných dokladov, nevhodné zabezpečenie nákladu vo vozidle, nerešpektovanie dopravného značenia, a iné), v čom badať sklon k páchaniu protiprávnej činnosti a k nerešpektovaniu noriem, v tomto prípade pravidiel cestnej premávky.

Vo veci bolo vykonaným dokazovaním preukázané úmyselné správanie obžalovaného za účelom získania majetkového prospechu. Vzhľadom na okolnosti veci, vykonané dokazovanie a skutočnosť, že boli splnené všetky zákonné podmienky podľa § 56 ods. 1 Tr. zákona (úmyselne spáchaný trestný čin, ktorým sa páchatel snažil získať majetkový prospech), odvolací súd využil pri uložení trestu za spáchaný skutok možnosť odklonu, t.j. uloženie alternatívneho trestu, nespojeného s odňatím slobody páchatel'a, a to uloženie peňažného trestu. Samotná povaha tohto trestu, t.j. zásah do finančnej sféry; do majetku páchatel'a slúži na dosiahnutie účelu trestu najmä v prípadoch, keď sa páchatel' dopustil trestného činu majetkovej povahy, či už motivovaného snahou o neoprávnený majetkový prospech, alebo negatívnym vzťahom k ochrane a nedotknuteľnosti cudzieho majetku.

Odvolací súd konštatuje, že majetkové pomery obžalovaného, skutočnosť, že ide o podnikateľa s príjmom, umožňujú uloženie peňažného trestu, ktorý na jednej strane zasiahne do jeho majetku sankčným charakterom, bude zároveň pôsobiť výchovne do budúcnosti a obžalovaný sa bude v budúcnosti vyvarovať protiprávneho konania, zohľadňujúc tiež samotné vyhlásenie obžalovaného o tom, že v prípade predmetného skutku išlo o jednorazový prešľap.

Odvolací súd na základe uvedeného rozhodol o uložení peňažného trestu obžalovanému vo výške 1 300,- eur. Uložený peňažný trest, vrátane jeho výšky, zodpovedá všetkým požiadavkám vyplývajúcim z § 34 Tr. zákona, splní svoj účel a zodpovedá tiež zákonným podmienkam upravujúcim zásady ukladania trestov a súčasne v dostatočnom rozsahu obsahuje prvky generálnej a individuálnej prevencie, ako aj prvok represie. Súd zdôrazňuje, že pri uložení peňažného trestu je nezanedbateľná skutočnosť, že po jeho úhrade, v súlade s § 92 ods. 2 Tr. zákona sa tento trest považuje za vykonaný a dochádza k zahľadniu trestu a toto odsúdenie nie je evidované vo výpise z registra trestov. Obžalovanému zároveň nehrozí ďalší postih, ako je tomu v prípade plynutia skúšobnej doby a hrozby premeny podmiennečne uloženého trestu.

Zároveň podľa § 57 ods. 3 Tr. zákona pre prípad, že by výkon tohto trestu mohol byť úmyselne zmarený, súd uložil obžalovanému náhradný trest odňatia slobody v trvaní troch mesiacov. Uložený náhradný trest prioritne plní funkciu hrozby v prípade nezaplatenia peňažného trestu a zároveň motiváciu, aby úhradou peňažného trestu u obžalovaného k výkonu trestu odňatia slobody nedošlo.

Na základe týchto skutočností, opierajúc sa o skutkové zistenia vyplývajúce z vykonaného dokazovania rozhodol odvolací súd tak, že zrušil výrok o treste napadnutého rozsudku na podklade odvolania obžalovaného podľa § 321 ods. 1 písm. e/, ods. 3 Tr. poriadku a súčasne podľa § 322 ods. 3 Tr. poriadku sám rozhodol a uložil trest obžalovanému tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté jednomyseľne.
jednomyseľne

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.